

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาพชุมชนและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมของสมาชิกนิคมภายใต้โครงการ
ส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันของนิคมสร้างตนเองพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัย นายจักรินทร์ โหมสุข ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร.พรสุลย์ นิลวิเศษ
(3) รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธุ์ เขียวหิรัญ ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพชุมชนและสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการผลิต
ปาล์มน้ำมันของสมาชิกนิคม (2) การเปลี่ยนแปลงของชุมชน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการผลิต
ปาล์มน้ำมันของสมาชิกนิคม (3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับครอบครัว กลุ่ม และชุมชน (4)
ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชนในนิคมสร้างตนเองพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามสัดส่วนสมาชิกนิคม
ในแต่ละผังหมู่บ้าน ตามทะเบียนสมาชิก 614 ราย ได้กลุ่มตัวอย่าง 262 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์
สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
โปรแกรม SPSS for Windows

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สมาชิกนิคมมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน อยู่ในระดับมาก ครุว์เรือน
ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาสาธารณประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง มีสิ่งอำนวยความสะดวกในครุว์เรือน
ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น รถจักรยานยนต์ การผลิตปาล์มน้ำมันใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง โดยใช้แรงงานใน
ครอบครัว ส่วนการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกนิคมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และระบบการผลิต พบว่า ก่อนเป็น
สมาชิกนิคม มีอาชีพรับจ้าง รายได้น้อย มีหนี้สินน้อย บ้านเรือนไม่คงทน การได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ในการ
ผลิตปาล์มน้ำมันอยู่ในระดับน้อย การได้รับประโยชน์จากการให้บริการของภาครัฐ ค่อนข้างน้อย แต่ในปัจจุบัน
ได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีหนี้สินเพิ่มขึ้นด้วย สภาพบ้านเรือนมี
ความคงทนถาวร การได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ในการผลิตอยู่ในระดับปานกลาง การได้รับประโยชน์จาก
การให้บริการของภาครัฐ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ผลกระทบจากการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันทำให้ครอบครัว
ชุมชนมีความเป็นอยู่ไปในแนวทางที่ดีขึ้น ในระดับค่อนข้างมากเช่นกัน

ด้านปัญหาของสมาชิกนิคมที่สำคัญ ได้แก่ การมีอาชีพเสริมน้อย การมีหนี้สินกับนิคม ซึ่ง
ไม่สามารถชำระหนี้และออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินได้ ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะและปัญหาขาดแหล่งน้ำใน
ฤดูแล้ง โดยสมาชิกนิคมส่วนใหญ่ได้เสนอแนะให้ส่งเสริม อาชีพเสริมมากขึ้น ควรยกเลิกดอกเบี้ยเงินกู้ของ
นิคม การบุกรุกที่สาธารณะควรทำสัญญาเช่าตามระเบียบของนิคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาแหล่ง
น้ำให้เพียงพอ

คำสำคัญ ชุมชน การเปลี่ยนแปลง ปาล์มน้ำมัน นิคมสร้างตนเองพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Thesis title : COMMUNITY SITUATION AND SOCIO - ECONOMIC CHANGE OF
SETTLERS IN THE OIL PALM PROMOTION PROJECT OF PHRASAENG
SELF - HELP LAND SETTLEMENT, SURATHANI PROVINCE.

Researcher : Mr.Jukkarin Maisuk ; **Degree :** Master of Agriculture
(Agricultural Extension) ; **Thesis advisor :** (1) Bumpen Keowan,
Associate Professor ; (2) Dr.Pornchulee Nilvises , Associate Professor;
(3) Dr.Pongpan Thienhirun , Associate Professor; **Academic year :** 2003

ABSTRACT

The objectives of this research were to study : (1) Situation of the Community , socio-economic and oil palm production of the settlers. (2) Changing of the Community, socio-economic and oil palm production of the settlers. (3) the impact affected to the changing in the level of family, group and community. (4) problem and recommendations of the community development in Phrasaeng self-help land settlement in Surathani Province.

The simple random sampling technique was applied for getting 262 samples from the settlers' proportion of each Muban's plan according to 614 registered members. Data was collected by interviewing. Statistics were used percentage, mean, standard deviation and t-test. Data was analyzed by SPSS for Windows computer program.

The result found that the settlers had participated in the village's activities at high level. Households took advantages from the public development benefits at medium level. There are households' facilities , such as-televisions, electric fans, refrigerators and motorcycles. The oil palm production had been fertilized twice a year by using the family's labours. For the socio-economic change of the settlers and the production system, it was found that before being the settlers, their occupations were the employees with low income, some debts and non-permanent homes. Knowledge got from learning centre of oil palm production was low , and the benefit gaining from the government services was rather low. But at present, the settlers are changed and made steadily family incomes. At the same time, their debts are more increased but their houses become secured. Knowledge got from learning centre of oil palm production is at medium level. Gaining the benefit from government services is rather high. The impact of promotion of oil palm growing also makes the family living and community better at rather high level.

The important problems of the settlers were : low side-line jobs ; not able to pay back the settlement's debts and provide the land permit ; invading the public land and lack of water sources in the dry season. Most of the settlers had suggested that the side-line jobs should be more supported , and the high interest loan of the settlement should be cancelled. The invading of public land should be contracted by the settlement's regulation ,and the offices concerned should be developed for sufficiency of the water sources.

Keywords : Community, Changing, Oil Palm, Phrasaeng Self-help Land
Settlement, Surathani.